

PATVIRTINTA

Biržų rajono Legailių globos namų direktoriaus
2020 m. balandžio mėn. 01 d. įsakymu Nr. 1-52
(Biržų rajono Legailių globos namų direktoriaus
2021 m. lapkričio mėn. 12 d. įsakymu Nr. 1-98 redakcija)

**BIRŽŲ RAJONO LEGAILIŲ GLOBOS NAMŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ
TEISIŲ CHARTIJA**

1. Biržų rajono Legailių globos namų (toliau – Globos namų) paslaugų gavėjų teisių chartija (toliau – Teisių ir pareigų chartija) yra teisinis aktas, kurio paskirtis - apibrėžti Globos namų gyventojų teises.

2. Teisių chartija yra pagrįsta įsitikinimu, kad kiekvienas paslaugų gavėjas yra savarankiškai egzistuojantis asmuo ir Globos namų bendruomenė turi gerbti jų ir vieni kitų teises.

3. Paslaugų gavėjų teisių chartijos tikslas ir paskirtis – suteikti paslaugų gavėjams galimybę išnaudoti savo potencialą, išlaikant arba atstatant jų savarankiškumą, kad, galėtų gyventi orų ir pilnavertį gyvenimą, užtikrinti, kad visi asmenys turėtų teisę pasirinkti ir dalyvauti priimant visus jų gyvenimą veikiančius sprendimus. Atsižvelgiant į tai, kad žmogaus norus privalu gerbti.

4. Biržų rajono Legailių globos namuose, kuriuose teikiamos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims įsipareigojama saugoti bei puoselėti žmogaus teises.

5. Paslaugų gavėjų teises gina Globos namų teisių chartija, jiems tarpininkauja ir atstovauja socialiniai darbuotojai.

6. Globos namų gyventojai turi teisę vienodomis sąlygomis su kitais visuomenės nariais naudotis ir įgyvendinti visas žmogaus teises (Žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės), kurios užtikrintos Europos žmogaus teisių konvencijoje, Europos socialinėje chartijoje, Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje, LR Konstitucijoje bei kituose žmogaus teisių dokumentuose:

TEISĖS	TEISĖS AKTAI	LEGAILIŲ GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJŲ UŽTIKRINANTYS TEISES
Gauti ilgalaikes (trumpalaikes) soc. Globos bazines paslaugas, tenkinančias pirminius gyvybinius poreikius, taip pat kitas gyvybiškai būtinas paslaugas, kurios paslaugų gavėjui gali būti teikiamos dėl negalios ar kitų ypatumų pagal socialinių darbuotojų ir kitų	Pataisyta Europos soc. Chartija(PESC) 11,12,13,15,23 str.	Biržų rajono socialinės paramos skyriuje yra sudaromi laukiančiųjų eilėje sąrašai. Įstaigos darbuotojai renka, tvarko ir saugo asmens duomenis, užtikrina informacijos konfidencialumą teisės aktų nustatyta tvarka, apie tai informuoja gyventojus. Gyventoją įtraukia į paslaugų planavimo ir teikimo procesą, kartu su juo sudaro individualių socialinių paslaugų teikimo planą.

specialistų įvertinimą, atsižvelgiant į Globos namų galimybes.		
Teisė nepatirti kankinimų ir žiauraus, nežmoniško ar žeminačio elgesio, smurto ir prievartos (įskaitant teisę į veiksmingą teisinę gynybą)	VŽTD 5 str.	Globos namuose įgyvendinta tokia priežiūros sistema, kuri leidžia nuolatos stebėti gyventojų būklę, nuolatos valdyti galimą riziką. Įstaigoje dirba profesionalūs, nemažą darbo patirtį turintys, darbuotojai. Skatinamas darbuotojų nuolatinis tobulėjimas. Apie netinkamo elgesio su globos namų gyventojais ar gyventojų tarpusavio santykiuose atvejus skatinama nedelsiant pranešti globos namų administracijai arba kompetetingoms valdžios institucijoms.
Orumas, žmogaus asmuo neliečiamas. Žmogaus orumą gina įstatymas.	TPPTP 10 strp., LRK II skirsnio 21 strp.	Nuolat rengiami mokymai darbuotojams žmogaus teisių ir orumo išsaugojimo klausimais. Darbuotojas savo elgesiu, žodžiais užtikrina gyventojų garbę, orumą, savarankiškumą, įskaitant teisę rinktis, nepriklausomumą, lygias galimybes.
Žmogaus privatumas, nuosavybė neliečiamas. Nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams ir teisingai atlyginama.	TPPTP 17,23 strp.; LRK II skirsnio 22, 23 strp.	Gerbiamas kiekvieno žmogaus teisės į asmens tapatumą ir privačią erdvę, atsižvelgiama į gyventojų orumą. Individualiai, pagal poreikį padedame bendrauti su šeimos nariais, sudaromos sąlygos sutuoktiniams arba atsižvelgiant į pageidavimus, gyventi kartu. Siekiame užtikrinti saugią fizinę ir emocinę aplinką, kuo privatesnę erdvę gyventojui, jo privataus gyvenimo neliečiamumą. Asmens pokalbiai telefonu, pranešimai ir kitoks bendravimas neliečiami. Kiekvienas darbuotojas, prieš įeidamas į paslaugų gavėjo kambarį, privalo pasibelsti į duris. Dėl saugumo ir sveikatos stovio darbuotojai turi teisę įeiti į paslaugų gavėjo kambarį minėtais atvejais: <ol style="list-style-type: none"> 1. Išgirdus triukšmą kambaryje arba pajutus dūmų kvapą; 2. Pasibeldus ir neišgirdus atsakymo per 2 minutes. 3. Turint kambario gyventojui klausos arba kalbos sutrikimų. 4. Esant senatviniam aplinkos suvokimo sutrikimui. 5. Keletą kartų patikrinus duris,

		<p>kada jos būna užrakintos ir paprašius gyventojas jų neatrakina:</p> <p>5.1. Esant paskirtų vaistų vartojimo kontrolei;</p> <p>5.2. Pastebėjus, kad gyventojas neatėjo valgyti, kaip įprasta;</p> <p>5.3. Jeigu neateina į užsiėmimus, kaip įprasta;</p> <p>5.4. Atliekant higienos ir patalpų priežiūrą.</p>
Dalyvavimas ir socialinė įtrauktis; Piliečiai, turi rinkimų teisę.	TPPTP 25,26 strp.; LRK II skirsnio 34 strp.	<p>Skatiname ir padedame senyvo amžiaus gyventojams kuo aktyviau įsitraukti priimant jų gyvenimą ir priežiūrą veikiančius sprendimus, dalyvauti renginiuose bei pramoginėje veikloje. Sudaromos sąlygos dalyvauti rinkimuose. Siekiame užtikrinti laisvą gyventojų komunikaciją, saugią, geranorišką aplinką gyventojui išsakyti savo nuomonę, pastabas, pasiūlymus, prašymus, skundus apie įstaigos darbo organizavimą, teikiamų paslaugų kokybę, darbuotojų paslaugų teikimą ir jų elgesį bei kitus klausimus.</p>
Tinkamos gyvenimo sąlygos.	Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija (NTK) 28 strp.	<p>Užtikrintos tinkamos gyvenimo ir reikalingos priežiūros sąlygos. Įgyvendiname vieną iš globos namų išsikeltą tikslą – pasiekti aukščiausią tinkamą gyvenimo lygį.</p> <p>Teikiame kokybiškas, pagal individualų poreikį nustatytas ir suplanuotas paslaugas, skatiname gyventojus dalyvauti socialinių paslaugų kokybės vertinimo procese. Paslaugų teikimo metu stebime ir aptariame gyventojų socialinę situaciją. Globos namų gyvenamajame kambaryje turėti baldus: stalą, kėdę, bendrą spintą, spintelę, lovą. Jei pageidauja, suderinus su administracija, gali turėti savo asmeninius baldus ar kitus daiktus, netrukdančius kambario kaimynui.</p>
Lygybė ir nediskriminacija, Įgyvendindamas savo teises ir naudodamasis savo laisvėmis, žmogus privalo	TPPTP 4 strp.; LRK II skirsnio 28 strp.	<p>Globos namuose laikomasi pagarbos ir lygiateisiškumo principo. Vengiama elgesio, kuriuo pažeidžiamos žmogaus teisės.</p>

laikytis LR Konstitucijos ir įstatymų, nevaržyti kitų žmonių teisių ir laisvių.		
--	--	--

7. Globos namų Teisių chartijos antrasis supaprastintas variantas (lankstinukas) yra parengtas kiekvienam įstaigos gyventojui.

8. Globos namų Teisių chartija yra tiesiogiai įgyvendinama Globos namų darbuotojų bei administracijos, tvirtinama direktoriaus.

9. Paslaugų gavėjų teisių chartija yra skelbiama Globos namų internetiniame puslapyje ir informaciniame globos namų stende.
